

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egy évre 5 frt. Felévre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára: 10 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére s a Nyitlőre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések
Áraskabály szerint számítatnak. — Nagyobb és többnapos hirdetések jutányosan esaközölhetnek.
Hélyeg minden egyes beiktatásánál külön 30 kr.
Nyitlőre petit sora: 20 kr.

B-Gyarmat 1896. szeptember 5.

A nógrádvármegyei helyi érdekű vasut legközelebb megnyílik és pedig úgy Aszód felé, mint Losonez felé.

A vármegyeének és székvárosunknak ezzel egy régi vágya teljesült. A korábbi időben követett vasuti rendszer oly irányban építette ki a vasuti vonalakat, mely székvárosunkra nézve nemcsak kedvezőnek nem volt mondható, hanem azoktól félre esvén, a vasutakkal járó előnyöktől teljesen elesett s azoktól elütetett. A Budapest—bécsi vonal idegen társulat birtokába lévén, a magyar államvasut politikájának nem állott érdekében, sőt azzal egészen ellenkezett az, hogy Losonez és a Duna völgyét szelő vonal között közvetlen kapcsolatot és összeköttetést létesítsen, mert ezzel a forgalom ez irányba terelődött s a ruttká—budapest fővonal határozott veszteséget szenvedett volna.

Városunk s vármegyeének legnagyobb része ily körülmények között csupán a várakozásra lehetett utalva s háttérbe szorulva, helyzetének javulását alig reményelhette. Mialatt egyéb vármegyék már régen részesültek a vasutak áldásaiban és előnyeiben, székvárosaik minden irányban közvetlen avagy közvetett összeköttetést nyertek, addig mi ezen előnyöktől telje-

sen elítelve színlődünk s a nagy világot végig száguldó vonatok helyett a döcögő „váci kocsikra”ra voltunk utalva.

Ez volt a helyzet signaturája s már-már úgy látszott, mintha a változás sohasem állana be.

Ámde e változás ha későn is, de elvégre mégis bekövetkezett, a fővonalak államosításával egyszerre, mintegy varázslásra, megváltozott minden. A magasabb vasuti politika akadályozó érdekei megszüntek az érdekek kiegyenlítődek nemcsak, hanem oly irányba esaptak, mellyel a helyi érdekű vasutaknak sürgő kiépítése s az eddig elhanyagolt és figyelembe nem részesült vidékek oly irányu óhajainak és szükségleteinek fokozottab mérvben való istápolása és kielégítése járt.

E kedvező fordulat teremtette meg a mi vasutunkat is, mely székvárosunkat Budapest—Bécs—Losonez—Ruttká felé a fővonalakkal hozván kapcsolatba, annak egyik tagjává avatja s hivatva van arra, hogy a múltnak hibáit nemcsak elfelejtse, hanem helyre is pótolja.

Létrehozása nem csekély fáradsággal járt s köztudomásuak azon nagy mérvű áldozatok, melyeket a vonal kiépítése érdekében a vármegye, a községek, a birtokos osztály s különösen székvárosunk hozott. Vagyoni viszonyaihoz mérven aránytalan terhet vett magára, csakhogy

leszorított helyzetéből mentőlelőbb kibontakozzék s a vasut előnyeiben és áldásaiban is elfoglalhassa a többi székvárosok között a maga helyét, mely őt már régen és méltán megillette. Nos ez a dícséretes és méltánylandó törekvése bizonyára nem veszett kárba s meg fogja hozni a maga győzelmét. Az önmagára vett tehernek a súlyát meg fogja könnyíteni a vasutal járó ezer és ezer előny, melyeket itt felsorolni, mint a köztudatba átmenteket, valóban felesleges lenne.

Az előnyök felsorolásával tehát teljesen felesleges munkát végeznénk. De ezélünk nem is ez, hanem épen az, hogy azoknak, a kik a vasut létesítéséhez pusztán a köztekintet szem előtt tartásával anyagi áldozattal hozzá járultak, ezeknek munkáját, tevékenységét méltassuk és kiemeljük. A nagyobb de minden alkotásnak jövőjét azon áldozatkészség alkotja meg, melyet annak alapjaiba, fundamentomába elhelyeztünk. Városunknak és a vidéknek áldozatkészsége nem pusztán, mint olyan ítélendő meg. Van abban valami a mi nem marad meg az alkotás keretén belül, hanem azon út tör és fejlesztés, a keretnek kibővítése után vágyik.

A létesített vonalak bizonyára oly kedvező helyzetbe hozták a vármegye székvárosát, melyet minden tekintetben és minden áron kiaknázunk kell. Nyugat-

TÁRCZA.

Ájánlás.

*A kis lányokat szeretem,
A nagyokat még jobban.
Az én szívem, ezen hű szív,
Mindig csak értük dobban.
De a lányok szívetelenek
Engem nem vesznek észre,
Pedig én nem világatok,
Hajolok minden részre.
Mindegy nekem, mindegy bizony,
Szőke-e vagy barna.
Csak olyan legyen, persze szép,
Aki engem akarna.*

*Aki, ha mondom szeretem,
Író visszamondja: én is,
És hogyha e két hű igaz,
Ez a legszebb poézis.*

*Óh leányok, legyetek hűr:
Kicsinyek, avagy nagyok,
Annjól elárulok néktek,
Hogy szőke fin vagytok.*

*Hogyha néha unatkoztok,
Vagy elhagytok kedvestek,
Gondoljatok majd én reám,
Ha imádtok kerestek.*

*Mert kis lányokat szeretek,
És nagyokat még jobban.
Az én szívem, ezen hű szív,
Mindig csak értük dobban.*

Deczember.

Egy dal története.

Írta: Luby Károly.

Egy barátságos kis terembe vezetem most a szíves olvasót. A terem csinos berendezésű, kedves helyiség. Dalgyakorlatait szokta itt tartani X város lelkes női dalköre.

Borongós őszi este van. Zimánkos sűrű eső szitálódik keresztül a sárguló lombokra. A lég a szabadban nedves és hűvös. Annál vonzóbb tehát e kedves helyiség, a hol a villogó fehér kályha kellemes meleget áraszt a kis teremben.

A dalóra véget ért. Most a gardédamok chorusa venné át a szót, de a fiatal dalárnők egy zongorázó hölgy köré csoportosulnak és nagy figyelemmel kísérik a bájos zongorázó hölgy művészi játékát.

Egy műdalt játszott el, a melynek művésziileg alkalmazott accordjainak a vágy és a bánat, a hit és a remény az előérhetlen szerelem fájdalma és egy megtört szív ketségbe esett vergődése volt a megfelelő árnyalatokban kifejezve.

A dallam utolsó accordjai elhangzottak már a teremben, de a búbajos dallam oly varázserővel hatott a jelenlevők lelkeletére, hogy ezek édes bus ábrándok közé merülten mintegy megkövülve szólanul maradtak.

Ez a meghatótság percéig tartott. Végre a gondőrfürrt kis Blanka a megilletődésből kibontakozva megszólalt és azt kérdezte Margittól, hogy hol és kitől tanulta ezt a csodás dallamot és miért könyözik ha ezt játsza?

Nekem okom van arra, hogy könyet ejtsék, felelt Margit; de mond, édesem, miért vagy te annyira meghatva, ha ezt a dallamot játszom?

Enek én nem tudom okát adni, szólt a szép Blanka, de úgy érzem, hogy e dallam hallatára egy villamos áram fut át a szívemen, a mely először megremegetti a lényemet, azután pedig édes álmok szállnak a lelkemre, a melyek áthatják egész valomat.

Mi is úgy vagyunk, ha e dallamot halljuk szóaltak föl a többi leányok.

Blanka azt mondta, a mit mi mindnyájan érzünk, kerünk tehát, beszéld el nekünk, hogy hol és kitől tanultad ezt a varázslat, a mely oly nagy hatással van a mi lényünkre.

Ha figyelték, el fogom mondani a dal történetét.

A leányok erre közelebb vonták székeiket Margithoz és áhítattal figyelték a bájos dalárnő minden szavára, mint a hogy a piruló rózsák figyelnek szép, tiszta holdas éjjeleken a csattogó tülemű szerelmes dalára.

Most a kekszenő Margit egy könyet morzsol szét selyem szempilláin, egyet sóhaj és így kezd el a búbajos dal keletkezésének történetét.

Az előtt birtokunkon, lágetukon laktunk, de meg kellett válnunk a kies vidéktől és annak jólelkű lakóitól, mert anyámnak mozgalmassabb életre, nagyobb tarsaságra volt szüksége, hogy nővérem halála folytán megingatott kedélyenök egyensúlyát fentarthassa.

Nővéremet Isaurának hívták. Elénk, kedves leányka volt. Szélid mint egy angyal és olyan jó mint egy angyal.

A falu népe imádlásig szerette és úgy tisztelték őt, mint a falu védszentjét. Vigasztalt és segített a hol vigasztalni a hol segíteni kellett. A környék fiatalága pedig abban a véleményben volt,

tal, délre, keletre már érintkezhetünk, de nem az északi vidékkel. Már pedig ha ez irányban is megfelelő intézkedések fognak történni, bizonyára és elkerülhetlenül el fogják érni azt, hogy székvárosunk a helyi érdekű vasutak gócpontjává fog kinőni, oly ponttá, mely a midőn a helyi érdekeknek szolgál, egyúttal az egyetemes forgalomnak egyik hatékony tényezőjévé válik. Hisszük, hogy ez előbb-utóbb be fog következni. Az egészséges alkotásoknak már természete az, hogy nem maradnak meg azon batárok között, melyeket számukra eredetileg kijelöltek, hanem azokon túl terjeszkedni igyekeznek. S ha ezenfelül e természethez az azt megérteni tudók áldozatkészsége is járul, a siker okvetlenül be fog következni és el nem maradhat.

A vasutak megnyitását és üzembe hozását csak örömmel üdvözölhetjük, mert ez eseményben találjuk zálogát ama szebb és hálásabb, minden igényt kielégítő jövőnek, mely székvárosunkra s ezzel egész vármegyénkire vár.

Az országgyűlés utolsó szaka szept. 3-án nyílt meg: a képviselők friss erőben jelentek meg a Házban, hol első tárgyként Lukács László pénzügyminister 2 óráig tartó hatalmas expozéban mutatta be az 1897. évre szóló állami költségvetést, melyből Magyarország izmosodó képe tárult mindenki elé. Lukács bámulatos emlékező tehetséggel csoportosította az 1895. évi számadások adatait, — a költségvetés itt emelkedő, ott apadó számtételeit. Világos képet nyújtott a ki-egyeztési tárgyalásokról, az Ausztriával való meg-állapodásokról, a vám- és kereskedelmi szerződésekről, a fogyasztási adókról, a bankkérdésről, a valutáról. A quótáról még nem szólhatott, mivel azt még a quóta bizottság tárgyalja. Az 1897. évi állami költségvetés szerint az összes bevétel: 475.326,305 frt. Az összes kiadás: 475.238,670 frt. Fölösleg: 87,615 frt.

hogy Isaurában több a báj, a kellem és a szépség, mint Rafael legszebb angyalának.

Ha csendes nyári esteken kijöttünk a tornácra és nővérem dalolni kezdett a kis madár is szívesen felhagyott énekével, hogy őt hallgathassa és hogy tőle tanulja el azt, miképen kell a dalban a legfinomabb árnyalatokat is kellőleg éreányre emelni. Jó szomszédjaink pedig csendes áhítattal gyönyörködtek Isaurának mély érzéssel előadott magyar ábrándjaiban.

Atyám a megye tekintélyes birtokosa lévén, a megyében nagy ismeretségnek örvendünk. Ligetkúti kastélyunk volt a megye vezérferfiainak vasárnapi gyűlhelye. Itt hajszolták vasárnaponként a pagátot és itt szólaltatták meg azt a veszedelmes „Csöndes-t”, a mely néha reggelig is szólt azután.

Isaura nem unta magát soha. Volt mulattatója mindig. A közel vidék birtokos családjaiknak ifjúsága rajongott éte, mert aranyos kedélyre élénk szelleme a jó kedv derűjével árasztotta el a legnagyobb társaságot is.

Még nem volt 18 éves Isaura és már a mamák komolykodva kezdték hangoztatni, miszerint itt volna már az ideje annak, hogy Isaura a főköntű alá szoruljon. A sok pajkos Pista bácsi pedig folyton evődött vele. Azt mondogatták neki, hogy azért nem akar férjhez menni, mert apácának készül. Kétségbe van esve az ideálja miatt, aki pap lett. Persze ilyen kidobott filkóra Isaura is talált mindig tromfot.

Isaura szíve táját elkerülte az a tolakodó párányi Istenke, a kinek Amor a nevére és a kitől annyira tartozkodnak és a kiért mégis úgy eped-

Mostohafalva.

(Ajánlv: állapannak, szolgabíráknak, utbíztosoknak és minden fendő és rangú utcsináltónak.)

Ez a falu Nógrádmegyében fekszik. Erről a nevért talán ismeretlen. Am használt neve ha ismert is, de helyzetét így is kevesen ismerik. Ismertessük meg tehát.

Az ő világ és az orsz. helynévtár tévesen Horpácsnak nevezi, mely név a magyar származtatás szerint a „horpad” igéből ered; nyilván azért, mert ennek a szerény kis falunak a jóléte, szerencséje a mohácsi ütközet óta folyvást horpad. Lakosainak száma is folyvást apad. Hiszen, hogy régebb időkre vissza ne menjünk, 1832-ben egyházi összeírások szerint 332, — 1840-ben 367, — 1842-ben Fényes Elek Geographiai szótára szerint 392, — 1847-ben is még 367 volt lakosságának száma. Az 1890-évi országos népszámláláskor az „Országos Statisztikai Hivatal Helységnevtára” szerint már csak 265 volt. Tehát ötven év alatt egy harmadrésznyi apadás. Már most mondjuk meg, miye nincs a falunak?

Nincs erdeje, nincs köve, nincs homokja. Egykori ulti urbéres gazdáiból alig van három, aki egy iga-fogattal műveli földcskéjét. Ezek között is a leggazdagabb az, akinek egy negyed telke van. A többi szellér. Ámde azért napszámos sínes. A falu lakosságának zöme kömives, nem ugyan szabadkőmives, de azért Budapestről, hol az év legnagyobb részét (az év háromnegyed részét) tölti, tanul socializmust. Ez az egyetlen haladás, miben még valamit viheti.

De folytatassuk a „nincs”-et.

Nincs a falunak egy jóra való, járható útja sehorá! Ebből a Mostoha-falvából négy ut vezet ki. Egyik P-Berki-felé, melyen 4 km-nyi vonalon kilehetne érni a Kormos-major felett az államutra. Ez az ut a közlekedési vonal Tereske—Romhány-felé a megye keleti részére P-Berkiig a vörös-haraszti patakon egy alig meternyi széles rongyos köhíd volt, nemrég azt is elsodorta a zápor.

A másik kivezető ut a Borsos-Berinkébe és így a honti államuthoz vezető. Ez a közlekedési vonal délnek Vác, Verőce, Jenő-

nek a leányok. Isaura 18 éves koráig oly játszi gondtalanságban élt, mint egy kis madár az ágon és mint egy himes szárnyú lepke a fénylő tavaszi sugárzóban.

De a virág ha később is kitárja kelyhét. A leányszív sem maradhat zárva. A természet intó szavára le kell bullania a környő zárának, melynek lehullásával támad föl a leánykebelben az a nyugtalanító érzés, a melynek mi hangot adni nem tudunk. A költő szerint ilyenkor áll be azon állapot, a mikor beszélünk a szellővel titkon, nem is tudva, suttogunk a virággal mintha szólni tudna. Csókot vágyunk adni, csókból eloladni. Csillagot látunk nappal és éjjel is látjuk a napot. Ilyenkor mondják a tapasztalt bácsik azt, hogy szívünk szikrát kapott.

Nevetve kelt és mosolylyal ajkán szenderült el eddig Isaura. De egyszerre nagyon megráztott. Komoly lett, merengő és szótalan. Kereszte a magányt és nyugtalan volt. Ha főzött csukorral sózott és borssal paprikával csukrozott. Szobáskájában pedig minden alaposan össze-vissza volt forgatva.

Atyám aggodni kezdett nővérem miatt, de anyám azzal oszlatta el atyám aggodalmát, hogy Isaura viselkedése nyugtalansága csak azon átmeneti állapot következménye, a melyben a serdülő leányból nagy leány lesz. Ezen minden leánynak keresztül kell esnie előbb-utóbb. Különben a komoly szándéku udvarlók rövid idő alatt majd eloszlatták Isaurának merengő hangulatát.

A komoly udvarlók nem is késtek sokáig. Különösen kettő vált ki közülök, a kiket Isaura mellett számba lehetett venni. Az egyik esinos,

felé is. Téli időben rajta csak hat ökor buzhatja ki az elakadt szekeret.

A harmadik kijáró ut, mintegy 2 km. hosszúságú vonalon Nagy-Orosziba visz, honnan Hontmegyéhez juthatni. Nagy-Oroszi Mostohafalvának a Budapestje, ott van a pósta-állomás, ott van gőzmalom, ott van piac, fűszeres és egyéb bolt, ott vannak a mézsárszék, a honnan láthatja el magát falunk a szükségességekkel. Am oda szekérrel jutni életveszélyes. Vizsgálja meg, aki kétkelkedik.

A negyedik kijáró ut az, mely Patak-felé és azon át B-Gyarmatra, a megye székhelyére vezet és melyet B-Berinkeig sőt talán Diós-Jenőig a vármegye egykor viczinalisutnak jelölt ki és határozott. Oh szent határozat és boldog viczinalitás! Elég volna fele is a jóból, tudniillik titulus nélkül is egy járható út.

Lássuk csak, milyen azon ut, melyen B-Gyarmatról Horpácsig, vagy vissza kell menni. Az államutról Riba fölött levezető ut egészen a pataki határig háborítatlan ősi sáharai homok és pedig az államutól kezdve a dejtári vasut-állomáshoz vezető ut-szakasz töltése 1 km. hosszúságban éppen a Lókos patak fölé épített 2 fahidnái oly keskeny, hogy azon két üres szekér is alig térhet ki egymásnak. Holott éppen ezen ut-szakaszon közlekedik Vadkert és annak nagy vidéke a vasut-állomással, oda szállítva gabonát, cukorrépát, szalmát s egyebet, és onnan szállítva a Bpest felől jövő mindenféle terheket. Ezekkel ha szomszószt találkozik jármű, óráig megakad a közlekedés.

A vasut-állomástól Dejtár község széleig három-négy tengelyig érol taven kell a lónak, szarvasmarhának átgázolni, míg eljut Dejtár alatt a kapaszkodó pokoli szorosba, hol meternyi mély árkok szélein nagy elszántsággal juthat fel, vagy torheti nyakát a jámbor utazó, aki megfizette mindenféle ut adaját. Innen azután megint töltészerű hepe-hupás homokos és sáros talajon és két vagy három (száraz időben is helyt álló) halastón át hajókázva, jobbra-balra feloldalt (ha tel nem dőlt) elér a merész vállalkozó a János-pusztá határesküken egy keskeny szorosba, melyben

úgyes, előzékeny fiatalember és cautioképes honvéd főhadnagy. Kár, hogy Krautschnacker Béni volt a neve. Szen névtől irtózott körünkben minden jó lélek. A másik udvarló Várkonyi Gyula föld-birtokos volt. Gyula ugyan tisztességes, jólelkű fiatalember volt, de azért föléle senkisémet állíthatta volna lelkiismeretesen, hogy ő lesz a puska-por feltalálója. Lángész nem volt, de azért a legnagyobb körültekintéssel rendeltetlő megállította helyét mindig a legveszedelmesebb — ferblinél is. Szép fogatokat is tartott, a mi mind érdemszámba megy a megyei életben.

Vendégeket vártunk. Hársfalvyék ígértek hozzá. Levelökben egy érdekes fiatal emberről is tettek említést, a kit szintén magokkal fognak hozni. Ez a fiatalember rokonuk és egy színész tehetséges tagja.

Egy délután várt vendégeink csakugyan megértek. Velők jött a színész is. Magas férhas alak. Alagi Belának hívták. Leikes tekintetéből az értelem sugárzott ki. Határozott, nyugodt fel-lépése jellem szízládságra, akaratajé pedig, egy meglett férfi erőlyére vallott. Amikor Isaurának bemutatva magát, Isaura fölig elpirult s hogy növekvő zavartat elrejttesse, hirtelen rosszul lét ürügye alatt, szobáskájába vonult.

Nővérem 18-ik születésnapján szüleink egy házból rendeztek. Rendes látogatóinkon kívül Alagi is jelen volt a házbálban. Alagi tánc közben az első négyes alatt keményen összetörtött Béni főhadnaggyal. Másnap délelben a főhadnagy erősen bekötött arczával bucsuzott el tőlünk. Azt mondták nekünk, hogy a foga fáj. Később tudtuk meg a valót a Pista hajdútól. A főhadnagy

(esküszöm az utbiztosok és szolgabírák udvösségére) semmi kitérést meg nem tűrő s most nyaktörő godrókkal is ellátott lejtén mindenről lemondó elszántsággal kell áthatolni, hogy eljusson ismét egy patak hídjának környékén az elkárhoztaknak szánt sárgódörök megvívására, és ha ez sikerült, akkor feljutunk a pataki partra. (Vagy mondjuk: hegyre) melynek leereszkedőjénél a megváltó feszülete előtt keresztet vetve magunkra és lelkünkét kegyeibe ajánlva, ereszkedünk le a menyői zuhatagok által 2—3 lábnyira mélyített természetes esatornákat és kimosott hasadékok omló partján be a faluba szekerünkkel, és ha ezt ópségben megéltük, akkor benn a faluban a régi köhid mellett felállított kisdud kápolna előtt ismét hálát sóhajthatunk a mindenható irgalmasságának, hogy eddig megtartott. Csak hogy még nincs vége a keserves vándorlásnak, Patakon a templom és lelkészlak között, a pinczesoron, a vályogvetőnél ismét scyllák és charibidek között kell átjutnunk, és azután Mostohafalva (azaz Horpács) felé az orosz patak hídjáig a sáron áthatolni, ha bírsz, mert innen már nem egyszer négy lovas hintó is visszafordult. Itt már nem homok, de szurokkal versengő agyag tartóztat kegyetlen barátsággal, és ha mégis Isten kegyelméből és márhaink erejével ezen is sikerült átgázolnunk, akkor azután partnak fölé felvismások és sűrűre dagasztott sáron keserves marhakínzással fujtatva folytathatjuk utunkat Mostohafalvára, ha el nem akadunk, amint az idei nyáron is biztos tudomásom szerint két fogattal megtörtént. No azután beereszkedni a horpadásban fekvő Mostohafalvára sem könnyű minknek.

Ilyenek Horpácsnak a világ négy tája fele közlekedési utjai. Miért? Isten tudja miért! *Talán azért, mert adaját példás pontossággal fizeti! Talán azért, mert a megyei Ertesítő-ben még soha sem lehetett olvasni, hogy Horpácsban adóba lefoglalt tárgyak árverésre hirdettek.* Mert soha hátrálékban nem marad: utolsó fillért is odaadja az adótárba. Mintha talán jobb, terményebb talaja volna, mint más vidékének? Mintha itt nem járna az elemek csapása: jég és elöntés? Vagy más valami előnyben részesülne az Égtől, vagy a földtől? Ez mind nem!

Árnak azért fáj a foga, mert a ligetben történt párhaj alkalmával Alagi egy mely arczágást adott a vités főhadnagy árnak.

Ez eset után Alagi gyakori vendége lett házuunknak. Várkonyi is mindig Isaura körül legyeskedett. De a jó Gyulának szánandó lett a helyzete, ha Alagi a mindent átható, erősen kifejezett egyéniségével a láthatáron megjelent. Várkonyi ilyenkor eltörpült és szinte észrevétlenül maradt azután. Nem jó szemmel nézték ezt szüleinek. Kellemtelen hatott reájuk annak tudata, hogy Alagi roham lépésekben halad előre Isaura szíve felé. Bántó volt reájuk nézve az is, hogy Isaura szívvel lélekkel vonzódik Alagihoz. Hogy a viszony tovább ne fejlődjék, nővér-mnek szigorúan megparancsolta atyám, hogy Alagit kerülje, udvarlását el ne fogadja. Alaginak pedig Hársfalvyék útján adták tudtára, hogy nálunk nem fogja föltálatni azt, a kit keres. De a szívnek parancsolni nem lehet. Isaura tovább is szerette Alagit s miután atyám szigorú parancsa folytán nem érintkezhetett vele, titokban sirt és láthatólag hervadt. A virág is elhervad, megsemmisül ha elvonják tőle a színt és az életadó napot. Szüleinek látták, Isaura boldogtalanságát és nagy fájdalmat éreztek miatta, de bűszkeségük mégis nagyobb volt, sem hogy leányukat egy színeshez nőül tudták volna adni.

Várkonyi minden igyekezete dacára sem tudta Isaurát meghódítani. Isaura nem rokonszenvezett vele soha.

Egy nyári este a tornáczon voltunk. A holdas estén a kert bokrai között a csalogány dalolt a rózsra és a szegfű pedig kábító illatot árasztott a légtérbe. Isaura nem dalolt, mert már gyöngé-

Oká az lehet, mert békével tűr, békével szenved és így el is van felejtve. A török hódoltság megszűnte óta itt szolgabíró meg nem fordult. A falu szegény, „szegény ember szándékát pedig — régi közmondás szerint — boldog Isten bírja”. Csak hogy a francia közmondás is áll, hogy amit elhanyagolunk, azt el is veszítjük; ez a leírt közlekedési út pedig nemcsak Mostohafalvának, de nagy környékének is életkérdéses érdeke.

N. I.

A vármegye közig. bizottságának ülése.

Mint lapunk múlt számában jelentettük, a vármegye közig. bizottsága Daniel László főispán elnöke alatt a hó 3-án ülést tartott.

Az ülésen az alispán ügyköréből az időközi jelentésben megemlékezés történt arról, hogy Lestyánszky Sándor miniszter, osztálytanácsos a mezőrendőri törvény végrehajtása tárgyában vizsgálatot tartott s annak befejeztével a tapasztaltak fölött teljes megelégedést jelentette ki, hogy a 22-iki vihar a székelyen és a vidéken nagymértű pusztításokat és közlekedési akadályokat okozott, melyeknek megszüntetése iránt a megfelelő intézkedések megtételtek és hogy Bereczky Ödön, szécsény-járási utbiztos állását felfüggesztette, ellene a fegyelmi eljárás elrendeltetett s az ügyek vezetésével ideiglenesen Droszt Ede b. gyarmati járási utbiztos bízott meg.

Kereskedelemügyi min. kir. minister ur 48407. intézkedésében a Traus község határában fogantatott kiskajátítás tárgyában a bizottság intézkedését elfogadta.

Főispán ur 319. és 354. sz. a közli a bizottság 1896. évi jelentésének, a belügyi és kereskedelemügyi miniszteri tárczát érdeklő részére vonatkozó miniszteri kijelentéseket. Ezt a bizottság tudomásul vette.

A szécsény-szántói th. közut 60. számú hídjának kiépítése iránt kötött szerződés jóváhagyatott. A losoncz-zolyomi th. körúton levő 56. sz. hid újbol építése iránti szerződés jóváhagyatott.

Vancsó Béla és társai fellebbezése a „Cemer-hid” újbol építése ügyében hozott 1222 kb. sz. határozat ellen. Felterjesztetett a ministeriumhoz.

A szécsényi izraelita hitközség elnökének jelentése a hitközséget érdeklő 242 frt 68 kr. kongressusi költsón ügyben, oda utasította a vármegye alispánját a bizottság, hogy a cultur adó volt és beteg. Most a kert fái közül a fuvala leheltetzerő hangját hozta felénk a szellő. Az ügy fuvala érzék és idegbontó hanghullama mindig erősebb lett, míg végre lassan-lassan elfúlt, elhalt. Atyám az inas küldte le, hogy hívja fel azt, a ki oly szépen fuvalozik. Az inas rövid idő múlva visszatért és atyámat halk szóval értesítve arról, hogy a fuvalózó úr már nem jöhet fel, mert már halva van. Egy tör volt a szívébe dölvé.

A fuvalózó Úr, Alagi volt.

Isaura némán és mélyen nézett azon pont felé ahol a fuvala elfúlt, elhallgatott. Erővel kellett őt a tornáczról bevenni. Valami titokzatos erő tartotta őt ott leköve. Tulán sejteltme sügta hogy az, a kiért hervadt, a kit szeretett ez órában dőlt abba a rideg álom mélyébe való éjszakába, a melynek nincsen több hajnala.

Egy nyugtalanul eltöltött éj után magához intett engem Isaura és egy mūdalt adott át nekem azzal, hogy ezt a dalt Alagi szerette az ő számára s a kérelmére meg is zenésítette. Ebben a dalban van elsirova kettőjük búja, bódogtalansága. Arra kért, hogy őrizsem meg a dalt és halálának évfordulóján játsszam el.

Szerettem Belát, — így fejezte be szavait Isaura — Béla is szeretett engem. Egymásai nem lehetünk, mert szüleinek ezt elleneztek. Szerettem, szeress te is, mert:

„Elhal a panaszhang
S a gyótrelem,
Egy van mi örök, ez a
Szerelem.”

Most Isaura szempillái lezáródtak és Isaura elszenvedt — örökre.

arányában hajtsa be a szirákai a kékkői és a pencti tiók községek tartozását.

Az anyakönyvi ügyeknél:

A gyarmati fozszolgabíró kérelme, hogy Balás Ferencz bíró anyakönyvvezetővé kinevezessék, felterjesztetett.

A kir. tanfelügyelő ügyköréből a következők intéztettek el:

A herczeg primás tiltakozása a mátraverebályi római katolikus iskola kizöszítése ellen.

A nőtncsi rk. iskolai II-od tanítói fizetésnek államségely által részben való fedezése tárgyában.

A biztricskai ág. hitv. ev. tanító javadalmának kiegészítésére államségely folyósítatik.

Szepeasy István fellebbezése tandij és aratási költségek behajtása tárgyában hozott alispáni határozatra.

A szent-iványj r. k. iskolaszék kérvénye az ottani r. k. tanító javadalmának államségely által 400 frt-ig való kiegészítése iránt.

A tisztí főügyész ügyköréből pedig:

A gyarmati kir. törvényszék mint büntető bíróság által Pethő Géza elleni ügyben áttett iratok áttetettek az alispánhoz.

A roznyói egyházmegyének Stephani Lajos és társai ellen egy úr terhek viselése megállapítása iránt beadott fellebbezéseinek a roznyói egyházmegye a bírói utra utasított.

A m. kir. pénzügyigazgatóság ügyköréből összesen 28 drb. nyert elintézt.

A tisztí főorvos ügyköréből tudomásul vétetett, hogy a közegészségi viszonyok általában javultak.

Az ülés folyama alatt tárgyalás alá vették a gazdasági egyesület átiratát, mely tekintettel az elemi csapásokra, az adóbehajtást november 1-ig elhalasztani s az okozott károkat adóelengedések czéljából felvételni kéri. A bizottság csupán a kár felvételreket rendelte el.

Végül igen fontos volt Laskáry Gyula azon indítványa, hogy B.-Gyarmaton, Súrakon, Bomhánban, mint kiváló szőlőtelephelyeken phloxera mentes szőlőtelepek állíttassanak fel a földművelési minister által, az indítványt egyhangulag elfogadták s a bizottság ill. értelemben feir a miniszterhez.

Méhészeti kongresszus.

Habár a lapok eléggé mellázták a budapesti méhészeti kongresszust, mindazonáltal, tekintettel arra, hogy lapunkat ott oly férfi képviselte, a kinek a méhészeti körökben igen sok érdeme van, s aki közvetlen tudomást szerzett magának nemcsak a kongresszus dolgokról, hanem részt vett egy tanulásos kirándulásban is, — ennek a nehebbáratnak érdekes tudósítását kötelességünknek tartjuk lapunkban is közölni.

A kongresszus, mint tudósítónk írja, az ünnepélyek pavillonjában tartatott meg, a hol a megjelentek száma az ezret meghaladta. Ezek közül méhészműk is voltak láthatók.

A gyűlést Vámosy méhészemester (aki különben tanár) nyitotta meg, az alkalmi eszmék elmondása után elnök választásra hívta fel az egybegyűlt méhészeket. Egyhangulag Lieber pest-megye-kakucsai nagybirtokos lett megválasztva, mint aki ez időszertint nemcsak a legnagyobb méhész, de aki a kongresszus összes tagjait a Kakucsra tervezett gyakorlati előadások alkalmából vendégül hívta meg. A bizalom fényes megnyilatkozásaért köszönetét nyilvánította a méhészeti kongresszus vednökeül nagy éljenzéssel Wekerle Sándor lett kiküldtve, akiért rögtön üdvözlő küldöttség menesztetett.

Megérkezéig a felfüggesztett gyűlés szünetelése csak arra szolgált, hogy a megjelent vednök annál kitörőbb lelkesedéssel fogadtassék. Leirhatatlan pillanat varázsa, mely Wekerle megjelenése eszközölt. Szünni nem akart tavaszihar üdörösölte. Midőn nagysokára szöbös jutott, áhítatos csend fogadta minden kijelentését.

A két napi tárgyalás ismeretes a lapokból, valamint, hogy a gyűlés fényét és tekintélyét emelték Darányi földművelésügyi minister és más miniszteri megbízottak, azután báró Ambrózy Béla a Báránt nagy méhészre, Matúská Péter képviselő, az erdélyi méhészegylet főbb tisztviselői, a méhészeti tanárok, a méhészeti irodalom férfiai, papok, tanárok, tanítók, gazdák stb.

A Kakucsra való kirándulás vasárnap reggeli 7 órakor a nyugati pályaudvarból külön vonaton történt. 450-en vettek részt. A fent említett nevezetesebb férfiak közül csak Darányi miniszter maradt el. Az idő kiderülni készült, azonban csakhamar egész napi esőre gyűltek egybe a fel-

legek, úgy, hogy mire a végső állomásra jutott a társaság, esőbe kellett a kocsihoz felszállani. A helyszínre érve a kirándulók, a Lieber-tele kastély előtt 5 terjedelmes sátor fogadta hatalmas erőjű alá az utasokat. Az asztalok villásgellegre voltak felterítve. Sátor, szőlő, parizer, vaj, ár, bor alatt szinte gőryedtek az asztalok.

Az étkezés után a méhésztelepre vonult a társaság. 400 jól kezelt kaptárt egy csomóban látni, nem közönséges látványt nyújtott.

Ezenkívül ott voltak kitéve a versenytárgyak u. m. mézpergető, sejtke-szító, viaszolvasztó, coganagyártó gépek és más méhészeti eszközök.

Wekerle rendszeresen megnyitván a gyűlést, egy bíráló bizottság lett a versenytárgyak megítélésére kiküldve. Ennek ténykedése alatt a méhésztelepra mehpavillont mutatta be. Nagyszerű volt látni, mily bátran kezelte a kasok belsejét. Meg nem csípte egy u. h. sem. Mindezen művel események alatt ment véghez. Ki kellett volna menni a másik telepre is, hol szintén 400 méhkas tanuskodik a méhészet nagy mesteréről, azonban az eső mind erősebbé vált, úgy hogy a társulatnak a sátrak alá kellett menekülniök. A gyűlés folytatása ott ért véget azzal, hogy báró Ambrozy Béla tartott üdvözlő beszédet a házi gazdához, mint egyszerűs mind a kongresszus elnökéhez, megköszöntve egy a szíves fogadtatást, mint a bemutatott nagyszerű eredményt, valamint a 25 aranyat, melyet a legjobb mézpergető felállításának ítűdött ki.

Libner szerényen megköszönte a kitűntető üdvözlést, Wekerle vette át a szót a pályázat eredményét hirdető ki, melylyel be is fejezte volna a gyűlést, hogyha a társaság ily könnyen tudott volna, úgy az e nökűl, mint a védnőkűl megválni.

Közönet, éltetés lett nyilvánítva a védnőknek és csak azután telepedett le az ebédhez, mely hogy milyen volt, fogalmat nyújthat arról az is, hogy 8 hatalmas láda csukor-fele sütemény koronázta be az ebédet, amelynél szűnni nem akaró beszéd folyt és a művel táncz is követett, a mely d. u. 6-ig tartott.

Meggyékből köbben voltak jelen. De képviselve voltak a szomszéd megyék is, úgy Zólyom, Hont, Heves stb. Reméljük, hogy a kirándulás méhészetünk gyarapítására váland.

Losonci hírek.

Losonc, 1896. szept. 6.

Ös-Budavára legett! Már t. i. nálunk Losoncon, a zödséges piacon, ahol a nép azt a bazaroszt bazarit nevezte annak, melyet Büchler kereskedőnek emelt, hogy amíg rendes boltja lett az emelet feléül, ő ideiglenesen árucikkait a faalkotmányból szolgáltatja ki a közönségnek. Mivel ez árucikarnak kinézése nem volt éppen ekes s étkeléségnél fogva nagyon is ódon kinézésű volt, ezért lett Ös-Budavárnak elnevezve. Ideiglenessége sokkal rövidebb ideig tartott, sem mint tervezve volt; mert szombat esti 11 és fél óra tájban kigyuladván, porrá égett a benne lévő vázron szövet árukkal együtt. A tűz keletkezése nagy riadalmat okozott; mert az éjjeli sötétségben a deszkából összerakolt s kátrányos tetővel ellátott alkotmány csakhamar minden ponton sebes lánggal kezdett égni s rémesen megvilágította az éjszakát. Szerencsének, hogy szélsőszel arakodott; mert dacára tűzoltóink gyors megjelenésének a tűz lépésnyire álló Hercz-ház kigyulad s akkor kissámíthatan veszély alá elő. A tűz keletkezésének oka mégpines megalapítva. A csarnok az árucikkakkal együtt — mint hallik — 16,000 forra volt biztosítva.

Megjötték a különféle fűrdőkben nyaralt egyéb családunk. Mindannyian nagy inség beállt jóslóják, amely a mindenféle tapasztalt tartós esőzések miatt van keletkezésben. Ez esőzések — ugymond — a felvidék népének remélt aratási eredményét tették tönkre, amelyben az szárazon betakarítható nem volt. Így van a második álelem főbb cikkével a krumplival is. Sarjuja is vízben érik, amely utóbbi tapasztalat nálunk is észlelhető. Ne neked puóta és váruszövetség.

Hontból.

— Választási mozgalmak Hontmegyében. Közelg a választások ideje s a pártok mozgatsni kezdenek Hontban. Hétfőn aug. hó 17-én fogottenségi pártgyűlés volt Ipolyságon, melyen a néhány jelenlevő lelkesedéssel jelölté Zichy Jenő grófot, a kinek aug. hó 21-én egy küldöttség a jelöltséget ajánlotta. Ivánka Zsigmond már a második röp-

iratot osztogatta a népnek s a másodikban azután talál jelöltéket a többi kerületekbe is. A szabad-elyű párt jelöltje az ipolyági kerületben Luka Pál. Hír szerint a szalkai kerületben Kádár Kálmán lép fel.

— A vadházasság vége. Macek Arnold ipolyági cipész aug. hó 17-én a vele vadházasságban élő asszony több helyen összeszűrkálta s a haját is levágta.

— Hazasság Steiner Soma aug. hó 19-én vezette oltárhoz Rosenfeld Herczeg ipolyági kereskedő leányát: Szidikét.

— Elűnt. Rappensberger Jánosné a hegybányai Miksa tárnara július hó 26-án ebédet vivén terjenek, nyomtalanul elűnt. Az illetékes hatóság körözötté.

T a n ű g y.

Az eesegi községi iskola állami elemi iskolává alakítottatott át. A 400 millenaris iskolából tehát Nógrádnak is jutott egyik, mert a tervezett sziraki állami elemi iskola még csak a fejlesztés stádiumában van. Hisszük azonban, hogy kir. tanfelügyelőnk ismert ügybuzóságával oda fog hatni, hogy a sziraki állami elemi iskola hamarabb létesítessék.

Tanügyi kinevezések. Az ees-gi állami elemi iskola igazgatójánál Zolnay Ferenc városunk fia s eddigi trenesvármegyei Szlavi-községbeli tanító nevezették ki. Ugyanezen iskolához segéd-tanítónak Alexi János és segéd-tanítónak övegy Dörnerne szűl. Tabori Marika nevezették ki.

Eskütlét. Nagy László b-gyarmati polgári iskolai segéd-tanító aug. 31-én, Alexi János segéd-tanító és özv. Dörnerne szűl. Tabori Marika segéd-tanító szept. 1-én tették le a hivatalos esküt dr. Jankovics György kir. tanfelügyelő előtt.

Madarász Margit b-gyarmati polgári leányiskolai tanítónő egészségének helyreállítása czéljából a nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministertől feleli szabadság időt kapott. Az iskolaszék részéről felirat intéztetik a miniszterhez, hogy Madarász Margit helyettesítéséről gondoskodjék.

Hírek és különfélek.

Daniel László főispán e hó 4-én a reggeli vonattal Budapestre utazott.

A vármegye közg. bizottságának f. hó 3-án tartott ülésen a kögyűles által megválasztott tagok közül Laskary Gyula és Posztócsky Iván voltak jelen. A legközelebbi ülés októb. 1-én lesz.

A központi választmány e hó 5-én tartott ülést, melyen a beadott felszólalások fölött érdemileg határozott.

Városi kögyűlés. E hó 9-én B-Gyarmat város képviselő testülete több fontos ügyben kögyűlést tart.

Diplomacziái kinevezés. Gr. Forgách János jogtudor, vármegyénk egyik kitűnő fiát s ezim-zetes követési titkár az a kitűntetés érte, hogy ő Felsége által valóságos követési titkárnak nevezették ki. Gr. Forgách János a sztpetvári nagykövetséghez van beosztva. — Gratulálunk a fiatal gróf gyors előhaladásához.

Dr. Podhorszky László hontvármegyei bálhi járási főszolgabíró a kereskedelemügyi minster által az országos m. kir. statisztikai hivatalhoz minsteri segédtitkárá nevezették ki.

Athelyezés. Andrassy Endre szilágy-csehi kir. járásbírósi inok, a b-gyarmati kir. járásbíróshoz helyezették át.

Névmagyvarosítás. Brozsa János b-gyarmati illetőségű s ugyanottani földész, valamint kkoru Mária nevé leánya vezetéknevet legyministeri engedéllyel „Rözsá“-ra változtatta át.

Halálozás. Szabó Titusz azözt b-gyarmati, jelenleg esztergomi ügyvéd neje, Hegyessy Irma asszony, 22 évi boldog házasság után 47 éves korában Esztergomban elhalálozott. Hegyessy Irma egykor egyik kiváló szépsége volt B-Gyarmatnak.

Gr. Zichy Ferencz főtanokmester aug. hó 30-én unokával, gróf Zichy József volt kereskedelmi minster gyermekeivel: Zichy Gyula gróffal és Zichy Klariss grófkisasszonnyal a szélyi hitbizományi uradalomba érkezett. A mult csütörtökön a fiatal gróf és grófkisasszony Divénybe, majd Felső-Tiszovnikra rándultak Giller János uradalmi erdész kíséretében, hol vadászatot rendeztek. — Mint értesülünk — a kedves unokák tisztelőre a divényi várat feldiszlítették s este fényesen királglították.

Körjegyző választás. Kékkön aug. 29-én ment végbe a körjegyzői választás Baintner Arnold

főszolgabíró elnöklete alatt. Körjegyzőnek Mihailovics Béla eddigi helyettesét választották meg. A választás eszében folyt le.

Eljegyzés. Weisz Rózsika kisasszonnyal, brassói Weisz Jakab b-gyarmati vállalkozó nagyműveltségű leányával, a bpesti felsőbb nőnevelő intézet kitűnő tanítónőjével aug. 30-án jegyet váltott Szűcs-Gáspár bpesti kereskedő.

Esküvő. Sándor Mór, a b-gyarmati Népbank főkönyvelője, e hó 1-én kötött házassági frigyét Szécsényben, Deutsch Róza kisasszonnyal, Deutsch Adolf szécsényi kereskedő és bírtokos szép és kedves leányával. A fiatal házaspár esküvő után nász-útra indult Olaszország felé.

Öngyilkos kezelő honvédtiszt. Mult szombaton este 8 óra fele Bgyarmaton szenzációs hír futotta le a várost, az t. i. hogy Kürtyl Károly egy minden tekintetben rokonszenves honvédtiszt, aki kezelő tisztnek volt beosztva, mireny mérgeggel véget vetett 28 éves fiatal életének. Lőgné Hummer Francziska asszony szűgyi-utczai házában, a hol ketszobás lakással bírt. A mérgezés híje és körülményei tisztán megállapíthatók nem voltak, mert valószínű, hogy a honvédraktárakban összeszedett arsenikumból még aug. 28-án vett be. Masnap Szűcs nevű bakájának gyomor-tápisról s rpebajról panaszkodott s azt mondta neki: „Nem élek én már reggelig sem.” Aznap délelőtt dr. Szendrő Jenő h. ezredorvos is meglátogatta őt, aki ajánlott arra is, hogy délután meglátogassa a szenvedőt, de Kürtyl elhárította a délutáni orvosi látogatást. Délután 3 órakor Tóth Sándor százados volt nála, akivel még vígan beszélgetett. Ot óra felé Szűcs kiszolgáló katonájának azt mondta: „Enl hozzon meg egy liter bort és szódavizet!” Szűcs el is hozta a bort és szódavizet, de az érintetlenül maradt az asztalon, majd hat óra fele meglátogatta a házi asszony s kérdezte, „nem ennek-e valami melege?” Kürtyl meleg levest kért, amit rövid idő múlva el is hoztak, de abból már nem evett. Szűcs, a ki látta a tiszt ur sulyos vergődését, orvosért szalladt. Este 7 óra után a kintlevők tompa zuhanást hallottak, mire a házasszony és Szűcs be-szaladtak a szobába, de már ekkor Kürtyl meg volt halva. Dr. Boglár Mihály orvos is már elkésve érkezett. Kürtyl lakásából a kaszárnnyába vitték. Este 10 órakor a halottas háznál megjelent Hencs Aurél törvényszéki bíró, Plichta Kornel szolgabíró, Opitz Károly városi tanácsos, dr. Szendrő Jenő h. ezredorvos, Tóth Sándor százados, és Polényi János főhadnagy. A vizsgálóbíró a vizsgálatot megejtette, a lakást lepecsételte m. j. az eőbb nevezettekkel a kaszárnnyába vitt hullát tekintette meg s az öngyilkosságot konstataulta. Kürtyl Károly lakasan 5 levelet találtak. Az egyik level Turesányi Odón-szakaszvezetőhöz volt intézve, ebben azt írja Kürtyl, hogy a 400 taksarót Nyitrara küldte, hogy a számadásaihoz szükséges okmányok nála rendben vannak s hogy a 15 bakkanes a raktárban van. A levélben bucsut vesz Turesánytól s kéri őt, hogy tartsa meg emlékében. A mask level Tóth Sándor százados-hoz szolt, melyben a szerencsétlen férfi felkéri a századost, hogy az apjára id. Kürtyl Károlyra szolté tavrátot Veszprembé azonnal küldje el, s ha az átja megérkezik, adja át neki a hozzá írt levelet. Ez volt a harmadik level. A 4-ik level Hummer Mihály kereskedőhöz szoltott, amelyben értesíti nevezett kereskedőt, hogy a bolti számlákat átja ki fogja egyenlíteni. Hummernél a kezelési számla 103 forintot, Kürtyl saját számlája 2 frt 80 krt tett ki. Végül az 5-ik level Stampfl Leona soproni születésű hölgyhöz volt intézve, aki hosszabb ideig tartozkodott Kürtylnél s csak 3 hete távozott tőle. Az öngyilkosság, mint mondják, ezen szerencsétlen szerelmi viszonytának volna következménye. A holteestet masnap a hullaházba szállították, s ott délelőtt 11 órakor dr. Feledy Ferencz és dr. Szendrő Jenő segédkezése mellett dr. Stein Armin feltöltötte a szolgabírói hatósággal jelenlétében. Harmadnap, vagyis hétfőn d. u. 5 órakor a hullaházból temették el a róm. kath. szertartás szerint a szeren sellen honvédtisztat. Temetésére megérkezett édes atya Kürtyl Károly veszpremi építész, továbbá testvére özt. Pfiff Jánosné s cnekek fia Pfiff Károly, valamint résztvett azon a honlevő honvédtisztikar és legénység s nagy számú közönség, akik őszinte részvétellel vettek a jobb sorsra érdemes szerencsétlen fiatal honvédtisztnek talán megmondhatatlanul önmaga okozta diestlen halálát.

Luby Sándor nősül. Ki ne ismerné városunknak azt a jeles költő fiát, a ki egykor B-

Gyarmat hölgyeiert annyi lelkesült s annyi szép verset írt össze. Luby Sándor barátunk azonban csak most érte el a költészet zenitjét, a midőn ugyanaz költői szívvel egy felkérő költeményt írt, — melyben ideálját a páros élet legzebb költészetére bista fel. Az ideál meghallgatta a költő epedő szavát, s ma már újságok és körlevelek örömmel hirdetik, hogy Luby Sándor, a „Pesti Hírlap” kitűnő munkatársa aug. hó 29-én eljegyezte Krenner Ilonkát, dr. Krenner József Sándor ipesteri egyetemi tanár kedves szép leányát. Lapunk egykori munkatársának a legbiztosabb üdvözlötünket küldjük és kívánjuk, hogy ezt a szép frigyet az Isten áldása kísérje.

Iparosaink figyelmébe! A nógrád-megyei törvényhatóság szolgálatában álló hajdúk és szegedényesek részére szükségelendő ruha és lábbelik szállítására az alispáni hiv. versenytárgyalást hirdeti. Úgy a ruhanevelőkre, valamint a lábbelikre az ajánlatok szeptember hó 15-ig adandók be, a később érkező ajánlatokat figyelmen kívül hagyják. A feltételek a vármegyei penztárnál megtekinthetők.

A F. M. K. E. közgyűlése. A felvidéki magyar köznevelődési egyesület ez évi rendes közgyűlést a kongresszusra és a kiállításra való tekintettel — f. hó 7-én hétfőn d. u. 5 órakor fogja megtartani a kiállítási ünnepélyek csarnokánál kis termében. A közgyűlést megelőzőleg, délután 3 órakor pedig ugyanott az igazgató választmány tart ülést. A F. M. K. E. titkári hivatala szeptember 4-étől kezdve Budapesten van (Orient szálloda, Kerepesi-ut, népszínházal szomszédában) és ezúttal is értesíti az egyesület tagjait, hogy ugyanezen jelvények, valamint a látványosságok megtekintésére jogosító kedvezményes jegyek a F. M. K. E. titkári hivatalában kaphatók egész nap.

Új vasút. Mint értesülünk, a selypi cukorgyártól Szirákön keresztül Mohorának egy az aszód—b-gyarmati vasúttal összekötő helyi érdekű vasutat terveznek.

Tűz. Lőrinczi községben a múlt héten egy iparos háza gyulladt ki. Az ottani derék tűzoltóságnak köszönhető, hogy a nagyon összeépített faluban a tűz tovább nem terjedett.

Nemzeti alapítvány a F. M. K. E. javára. A felvidéki magyar köznevelődési egyesület száz-ezer forintos millenniumi nemzeti alapítványa javára újabban a következő adományok érkeztek Nyírára: a F. M. K. E. ügyvivőjéhez és pedig: Bernát István dr. gyűjtése 25 frt, Lésváros 2 frt 60 kr., Hódmező-Vásárhely város 25 frt, Felső-Veszteuic község 39 frt 34 kr., Kun-szt.-mártnai takarékpénztár 5 frt, Salgó-tarján város 115 frt, zsolnai járáshírség 3 frt, Bölcseztet hallgatók segítő egyesülete Budapest 4 frt 45 kr., Zentai város 10 frt, Losonczi város 9 frt 40 kr., Pap-Balogh Péter (Haraszt) 2 frt, Pongrácz Gyula Kassa 50 frt, Hegedűs Sándor orsz. képviselő 10 frt, Polónyi Geza orsz. képvis. 10 frt, Molnár Józsiás orsz. képvis. 2 frt, gróf Csáky Lajos orsz. képvis. 10 frt, Sturmán György orsz. képvis. 3 frt, dr. Meskó László orsz. képvis. 3 frt, dr. Hupka Lajos gyűjtése (Besztercebánya) 115 frt, besz-

tercebányai takarékpénztár 30 frt, gróf Bethlen Gábor orsz. képvis. 5 frt, Zilahváros 4 frt, Nagy-Kanizsa város 25 frt, Baross József (a trencsényi fürdőben rendezett tombola jövedelméből) 100 frt, Csánád-Palota község 10 frt, Rimaszombat város 19 frt 70 kr.

A kórházi bizottság aug. 2-án ülést tartott Tihanyi Ferencz alispán-bélyettes főjegyző elnöke alatt, melynek egyedüli tárgyát csak az képezte, hogy Jónás Adolf és fia és Salgó Gyula téglaszállító vállalkozók, kiknek a kórház építéséhez 960.000 téglát kellett volna szept. 1-ig szállítani ennek a szerződés szerinti köteleességnek teljesítésére nem feleltek meg s 300.000 téglával restanúciában vannak, e miatt az építő vállalkozók felmenteni kéri magukat attól a szerződéses kötelezettségtől, mely szerint 4 pavillont még ez év nov. 1-ig tétő alá hozni kötelezték. A bizottság egyelőre 3 nap alatti nyilatkozatra hívja fel Schiffer vállalkozót, hogy tekintettel arra, miszerint a telepen most már elegendő téglát rendelkeztetése s hogy az építést a 300 ezer téglának a kiadott időben való be nem szállítása meg nem akadályozza, nyilatkozzék aziránt, hogy kíván-e valami jogot érvényesíteni Jónás Adolf és társai téglaszállítók ellen? Tudunkkai: Jónás és társai az esős időjárás miatt nagy károkat szenvedtek, amennyiben százezeren felüli téglát rontott el nekik az augusztusi záporos és esős időjárás.

A „Baró Hirsch Mór” jótékonyági és önszolgálati egyesület működését városunkban, mint hirdetésünkben is látható, pénteken megkezdvén, városunk ismét egy számottevő jótékony intézettel gyarapodott.

Gazdászati.

Kihágások a szőlővessző behozatalát tiltó rendelet ellen. A kereskedelemügyi minster ebben a tárgyhban a következő rendeletet adta ki: „Megütözköszéssel kellett meggyőződnöm arról, hogy az a részben korábban kibocsátott szigorú tilalmak dacára, még mindig behozhatik szőlővessző a magyar állam területére: Hivatkozással az 1892. évi június hó 7-én 33294. sz. a. kiadott rendelethez, az 1893. évi február hó 10-én 7335. sz. alatt közzétett körrrendelet B. 10. pontjára, az 1894. évi október hó 15-én 82.589. sz. a. kiadott rendeletekre, valamint az 1885. évi november hó 13-án 86.352. sz. a. közzétett körrrendeletre ismételtlen figyelmztettem a posta- és távirat hivatalokat, hogy az 1882. évi XV. törvényekbe iktatott nemzetközi filloxaanyag-ügy m. kir. minster ur által esetről-esetre kiadott külön engedély alapján történhetik. Felhívom emellett a posta- és távirat hivatalokat, hogy a szőlővesszők behozatala ártelme tekintetében fennálló övrendszabályok lelkiismeretük végrehajtását annyival is inkább szoros kötelezettségüknek tartásuk, mert ellenesetben, tekintettel arra, hogy gondatlan eljárás mellett a külföldi szőlőbetegségek behurcolásának megakadályozása iránt elrendelt legszigorubb övrendszabályok is illuzoriosok

maradnak s ebből az országra esetleg nagy közgazdasági kár háromolhatik, kénytelen lennők a gondatlan posta- és táviratközegek ellen a legszigorubb eljárni.”

Piaczi árak

1896. augusztus 31.

Buza	—	—	—	5-70	5-75
Rozs	—	—	—	4-80	5-10
Árpa	—	—	—	6-10	5-40
Zab	—	—	—	6-20	5-95
Kukoricza	—	—	—	5—	4-90
Burgonya	—	—	—	1—	6—
Lencse	—	—	—	5—	1-95
Bab	—	—	—	6-50	0—
Lennek	—	—	—	5—	0—
Széna	—	—	—	2—	0—

Nyitltér.*

A N. H. Ellenzék múlt heti számában Kapor János legyelmi uton hivatalától megfosztott körjegyzőtől egy engemet hivatalos állásomban és személyemben támadó közlemény jelent meg, melyre a közönség tájékoztatása érdekében egyelőre és ezúttal csupán a következőket kívánom megjegyezni:

Kapor János ugyanazon ügyben, melyről hírlapilag beszél, még f. évi május havában panaszal járult ellenem a vármegye alispánjához. A panasz folytán a törvényes eljárás nyomban megindult s ma még véglegesen be nem fejeztetett. Ily körülmények között, midőn az ügy elbírálása az arra illetékes forum elé tereltetett, nem tartom szükségesnek azt, hogy a törvényes eljárás befejezte előtt a bosszu sugalta támadásra reflectáljak. Kijelentem azonban, hogy a folyamatba tett eljárás befejeztével, tudni fogok módot arra, hogy az efféle támadásokat megtoroljam.

B.-Gyarmat, 1896. szept. 4.

Baintner Arnold,

a h.-gyarmati járás főszolgabírája.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DÁNÓ.

FŐMUNKATÁRS: DR. KONNACZKY ARNOLD.

4-5% mellett

rendes és rendkívüli

JELZÁLOG KÖLCSÖNÖKET

kieszközl,

Valamint a legbizonyosabb conversiókat szintén

4-5%-kal

rendezi gyorsan és discret minden

előleg nélkül.

HERCZEG SÁNDOR

Budapest, Gyár-utca 19.

Van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy B.-Gyarmaton az Adriai bizt.-társulat hivatalának áttelében

síremlékkő-raktáromat

dúsán és a kor követelményeinek megfelelően bel- és külföldi márvány-gránit és syenit-kövekben felszereltem.

Főtörökvésem oda-fog irányulni, hogy a kiknek a sírköállítás szomorú kötelességét teljesíteni kell, úgy jutányos árak, valamint igen szép betűmetszések és azoknak finom aranyozása által teljes megelégedésüket kiérdemeljem.

Ugyisint elvállalok jutányos árak mellett a temetőben előforduló munkákat: ugymint betűmetszéseket, aranyozásokat és minden javítást.

Kiváló fizetettel:
Ungár Salamon.

164. 2-3.

A Frenyo-féle 100 s néhány hold halápi birtok épületek és beltelekkel bérbe adandó.

Értekezhetni levélben Frenyo Andrásal. Tápió-Szelén. (Pestmegye)

esetleg **Zemling Istvánnal**

167 3-3 Herencsényben.

Ugyanott a határszélről és árkokból szerszám és tűzi akaczkák eladók.

Hegedűórákat

jutányos áron ad egy a hegedűtanításban jártas egyén. Címe megtudható a kiadóhivatalban. 173 1-3

A nagyérdemű közönség becses tudomására juttatom, hogy Szécsényben egy

szállítási és bizományi üzletet

nyitok, és a szállítmányoknak metermérszóját a városból a vasuti állomáshoz és viszont az

az állomástól a városba

4 krrért teljesítem és egyuttal e szakmába vágó minden néven nevezendő

üzleti lebonyolításokat

elvéallalok és annak pontos esaközléséről a nagyérdemű közönséget biztosítom.

Szécsény. 1896. augusztus 26-án.

169 2-3. Kitűnő tisztelettel

SCHAAAR IGNÁCZ.



Zacherlin

legbiztosabban hat! Öl, pusztít mint semmi-

emű más egyéb szer mindennemű rovarokat és ezért van az egész világon annyira elterjedve és használatba véve. Asmertető jele: 1) lepecsételt üveg és 2) a név: „Zacherlin”.

ELÁRUSÍTÓ HELYSZÍNEK:

B.-Gyarmaton: Benkő József, Cserevnyák György, Ebenfőher János, Felsenburg Tivadar, Hammer Mihály, Kanitz Ödön, Szommer Károly, Vilám Gyula, Winter Armin, Stern Sándor, Ipoly-ságon: Dombó Károly, Trautwein Dániel, Salgó-Tarjánban: Both Béla, Fridmann József, Grossberger Miksa, Grossmann Ignác, Holczer Gusztáv, Körös Dániel, Majernik József, Mandel Gábor, Okolicsányi Lajos, Schleicher Pál, Stieglitz Jakab, Huska Samu, Somos-Ujfaluiban: Kohn Ignác, Szécsényben: Deutsch Sándor, Popovics János, Engel J. 56 10-10

A „Báró Hirsch Mór”

jótekonysági és önszegélyző-egyesület

mely működését Balassa-Gyarmaton azept. 4-én megkezdvén,

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén orvosi kezelésben, gyógyszerek kiszolgáltatásában és a törzstagot heti pénzsegélyben részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén hátramaradott családjának az alapszabályokban foglalt feltételek mellett az A) oszt.-ban 1200 frt, a B) oszt.-ban 600 frt, a C) oszt.-ban pedig 300 frt segélyösszeget fizet.

A tagok felvételnek az A) oszt.-ban 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr, a B) oszt.-ban 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr, és a C) oszt.-ban 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr. Beiratási díj az A) oszt.-ban 2 frt 50 kr, a B) oszt.-ban 1 frt 70 kr, a C) oszt.-ban 1 frt 30 kr., ezenkívül minden oszt.-ban 50 kr. orvosi vizsgálati díj fizetendő.

Felvételek eszközöltetnek Balassa-Gyarmaton Balás Ferencz úrnál, Budapestben az egyesület központi irodájában VI. Teréz-körút 3. sz. a. 170 2-3

„Báró Hirsch Mór”
jótekonysági és önszegélyző-egyesület.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, a Balassa szálló közvetlen szomszédságában egy dúsan felszerelt

könyv- és papirkereskedést

nyitottam, melyet

Wertheimer Zsigmond

ügyvénytékileg bejegyzett czeg alatt fogok vezetni

készpénzbeli bevásárlásaim, valamint e terén hosszú gyakorlatom alatt szerzett tapasztalataim azon keillemes helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség igényeinek nagy olcsóság valamint pontos és előzetes kiszolgálás tekintetében teljesen meg bírek felelni.

Dúsan felszerelt raktári tartok papir-, író- és rajzszerkekből, valamint a könyvtáron megjelölt újdonságokból, elvállalok előfizet minden bárhol is megjelölt hír- és divatlapokra, raktáron nem lévő könyveket pedig a leg-
rövidebb idő alatt költségmentesen beszerzem.

Kaphatók mindentféle **külségi- és iskolai nyomtatványok, iskolai könyvek**, valamint nagyválasztékú **kölcsönkönyvtár** bocsátok a n. é. közönség szives rendelkezésére.

Szives partitogatást kérve maradtam

165 2-3

kiváló tisztelettel

Wertheimer Zsigmond.

Egy jó házból való fiu
TANULÓUL

azonnal felvétetik

ANINKE TESTVÉREK VÁSÁRKERESKEDÉSÉBEN,

166 2-3

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a

vasuti állomás tözsomszedságában levő

„**vasuthoz**” címzett vendéglőt

szeptember hó elején átveszem, s lakásomat Ludányból áthelyezem, a vendéglőt a n. é. közönség kényelmére újból berendezve, teljes igyekezetel azon leszek, hogy egy kifogástalan jó etelek, italok, valamint a legpontosabb, gyors és jutányos kiszolgálattal, látogatóim legmagasabb igényeit mindenben kielégíthessem.

Szives látogatást kérve vagyok

kiváló tisztelettel.

171. 2-3.

GLASER GÁBOR.

Buzacsávázószer

mely szer a magyar királyi vegyikísérleti állomás által lett vegyzelmezve és tüsszög ellen mindenütt leg-
hatásosabbnak bizonyult.

400 kilo vetőmagra egy kis csomag ára 11 kr.

200 " " " nagy " " 22 "

Minden csomag használati utasítással bir. Kapható:

HUMMER MIHÁLY

fűszer-, festék-, tea- és rum kereskedésében

B.-Gyarmaton, (Kossuth tér.)

CSEBÉP KÁLYHA!

— Ajánlom dúsan felszerelt raktáron a legjobb minőségű, elegáns kivitelű és —

saját készítményű kályháimat.

Kályhám a legjobb tűzálló anyagból készülnek és a legjobb zománczezel láttatnak el.

Különösen ajánlom felülről töltő, szabályozható, szénfűtésre berendezett kályháimat, melyeket fehér, zöld, barna és szürke színekben készítek.

Takaréktűzhely burkolatok fehér, szürke és kék színekben a legolesőbb áron kaphatók.

Avult kályhák felállítása és javítása gyakorlott munkás által olcsó áron eszközöltetik.

Kiváló tisztelettel

B.-Gyarmaton, Régi posta-útcza 26. szám.

140 4-12

PENCs FERENCZ, kályhás-mester.